

[Fr. Dalgaard.]

indankes for Højesteret, hvilket er en Frugt af Forhandlingerne med Dommerforeningen. I Forbindelse med Omtalen af denne Ændring udtaler den højtærede Minister, at denne Ændring i og for sig gjorde det naturligt, at saa ogsaa Spørgsmaalet om Dommerens Afskedigelse kunde indankes for Højesteret. Jeg finder det rigtigt og logisk, at disse to Spørgsmaal følges ad, og naar det saa oven i Købet kan betyde Ro om et saa omstridt Spørgsmaal, saa er det vist bedst for alle Parter, at en hertil sigtende Ændring gøres, hvad der forhaabentlig vil ske ved den kommende Udvalgsbehandling.

Selv om Højesteret saaledes vil faa det sidste Ord, er Appelretten ingenlunde et overflødigt Apparat, for saa vidt angaar Dommerne. Jeg mener nemlig, at den højtærede Justitsminister har Ret i den Motivering, han giver for Appelretten i denne Henseende, nemlig at den skal sikre en større Effektivitet i den Disciplinærmyndighed, som det fra alle Sider erkendes, at ogsaa Dommerne maa være underkastet. Der er ingen Tvivl om, at Samfundets Interesser bliver bedre varetaget ved en saadan særskilt Domstolsbehandling fremfor den Disciplin, der udøves ad mere indirekte Vej gennem Ankebehandling af en Sag.

At saa Højesteret faar det sidste Ord i Sagen, er noget andet. For øvrigt har den højtærede Justitsminister her som paa anden Maade vist, at Forslaget aldeles ikke var et Ultimatum, men at der kunde forhandles om Tingene, naar blot man bevarer Hensigten: at yde en yderligere Betyggelse for Retssikkerheden. Jeg skal i denne Forbindelse nævne den rigtige Udtalelse af Professor Hurwitz, han for nylig fremsatte i en Artikel, at en Procesordnings Godhed ikke blot afhænger af den Tillid, den fortjener, men ogsaa af den Tillid, den faktisk møder ude i Befolkningen. Men en Ændring, hvorefter Afskedigelsen kan indankes for Højesteret, gør rigtignok efter min Mening andre Spørgsmaal aktuelle. Sagen er jo, at den højtærede Justitsminister ved sit oprindelige Forslag, hvor Appelrettens Afgørelse i alle Spørgsmaal var endelig og upaakaankelig, netop af Hensyn hertil havde givet Appelretten en særlig

kvalitativ Sammensætning, nemlig udelukkende af Jurister og med Fagdommere i Flertal. Mon ikke, naar Højesteret bliver Ankeinstans i de vidtgaaende Spørgsmaal, det var betimeligt at give Appelretten et lægt Element? Jeg tror, det vilde betyde en Forbedring. Men den ene af Dommernes Hovedindvendinger kan vi altsaa nu se bort fra efter de fremsatte og bebudede Ændringer.

Jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Professor, Dr. jur. Carl Rasting udtaler offentligt, at med den Ændring, at Højesteret bliver Ankeinstans i Afskedigelsessager, er ethvert Spørgsmaal om Appelrettens Grundlovsstridighed borte. Men Retsplejeudvalget og Professor, Dr. jur. Poul Andersen mener fortsat, at Appelrettens Sammensætning og dens Valg paa 8 Aar gør Forslaget reelt grundlovsstridigt som krænkende Domstolenes Uafhængighed. Saa vidt jeg forstaar Paastandene, menes der baade, at Dommernes Uafhængighed i Almindelighed krænktes ved, at der overhovedet oprettes en Appelret, og at Appelrettens Dommere i Særdeleshed bliver afhængige af Regeringen.

Jeg vil, inden jeg gaar ind paa disse Paastande, sige et Par Ord om Domstolenes Uafhængighed. Denne er fastslaaet i Grundloven, og jeg mener med Rette. Jeg betragter dette Princip som bærende i et demokratisk Samfund. Det har mit Parti ogsaa altid gjort.

Men hvad forstaas ved Domstolenes og Dommernes Uafhængighed? Tre afgørende Ting: For det første, at Dommerne, indtil de er 65 Aar, ikke som andre Embedsmænd kan afsættes administrativt, men kun ved Dom, Grundlovens § 71, for det andet, at Regeringen eller andre ikke kan gribe ind over for Domstolenes Afgørelser og paa-tvinge Dommerne en eller anden Mening; Domstolene skal rette sig efter Loven, og Retsplejen er udskilt fra Forvaltningen, og for det tredje, at den dømmende Magts Udøvelse kun kan ordnes ved Lov. Naar disse Krav er opfyldt, er Dommernes Uafhængighed sikret, og den bør være sikret, hvad den ogsaa er ved dette Lovforslag om en særlig Appelret, hvor alle disse Krav er opfyldt, derunder at Appelrettens Dommere er uafsættelige i deres Funktionstid, og den er altsaa paa 8 Aar. Jeg kan derfor